

Reserapport från studieresa till Helsingfors Tingsrätt i maj 2017 för Blekinge Nämndemannaförening

Blekinge Nämndemannaförening gjorde en studieresa till Helsingfors Tingsrätt den 7 - 9 maj 2017.

Buss hämtade upp 14 nämndemän och 3 medresenärer i länet tidig söndagsmorgon för fortsatt resa genom ett kylslaget men vårlikt Sydsverige till färjeläget för Siljaline i Stockholm. Vi checkade in i våra hytter på Silja Serenade för avfärd kl.17.45. Efter en gemensam stor kvällsbuffé söndag kväll gavs möjligheter för fria aktiviteter. Efter gemensam frukostbuffé måndag morgon tog bussen oss till Tingsrätten i Helsingfors för det planerade besöket.

Mottagningskommittén och informatörer vid besöket var den administrativa lagmannen Jenny Koivisto, informatör Anni Lehtonen, den nämndemansansvarige Monika Alstela samt från nämndemannaföreningen Carl-Mikael Johansson och Göran Berg. Chef för Helsingfors Tingsrätt är lagmannen Thomas Noormi. Lagmännen i Finland utses för en period om 5 år.

Helsingfors Tingsrätt är den största av Finlands 27 tingsrätter vilka enligt förslag skall minskas till 20 st. Byggnaden som inrymmer tingsrätten delas med lokaler för en av Finlands 6 Hovrätter (i Finland finns dessutom 6 st. Förvaltningsrätter och en Högsta domstol med säte i Helsingfors). Vid Finlands samtliga tingsrätter arbetade 100 tingsdomare (20 st. i Helsingfors) , 200 kanslipersonal, 50 stämningmän och 19 tingsnotarier(dessa under sin utbildning). Det råder ingen domarbrist i Finland men däremot råder en stor rörlighet bland dem mellan olika befattningar och arbetsplatser. Tingsrätten i Helsingfors bemannas av totalt 390 personer varav nämndemännen utgör 300 st. (av dessa är 54 st. svenskspråkiga).

De flesta mål avgörs utan nämndemannamedverkan. Såväl juristdomaren som den enskilde nämndemannen (lekmannadomare) har 1 röst vid skiljaktiga domslut.

De största antalet av tingsrättens mål utgörs av brottsmål och tvistemål. Även ekonomisk brottslighet är vanligt förekommande. Under föregående

år inkom till Helsingfors Tingsrätt c:a 70 000 ärenden. Av dessa var 7 500 brottsmål och 1800 tvistemål och nämndemanna-medverkan förekom i c:a 1000 mål. Varje nämndeman tilldelas i genomsnitt 7 mål/tjänst-göringsår. Det är väldigt få mål på enbart svenska. Ett stort antal tolkar används för verksamheten. De vanligaste tolkbehoven är för ryska, de baltiska språken och arabiska. Det förekommer inga bildinspelningar vid förhandlingarna men vid vissa förhandlingar görs ljudupptagningar. Alla rättegångar och domslut vid tingsrätten är offentliga och massmedia är ofta närvarande. Vi kunde konstatera att rättsväsendet i Finland och Sverige är ganska lika.

I hela Finland tjänstgör drygt 1700 nämndemän vilka enligt beslut skall minskas med 300. Nämndemännen i Finland nomineras som i Sverige via de politiska partierna och utses via kommuner och landsting. Kriterier för att kunna utses till nämndeman vid Helsingfors Tingsrätt är: Finsk medborgare, boende i Helsingfors, mellan 25-64 års ålder, ej figurerat i något brottsregister samt redovisa sin ekonomiska situation ex. innehav av aktiepost. Medelåldern för nämndemännen vid tingsrätten är 49 år och c:a en tiondel av nämndemannakåren utgörs av ålderspensionärer. Mandatperioden är 4 år. Nämndemän som tjänstgjort minst 10 år kan erhålla ett särskilt pris för detta och anses vara en stor ära att få.

Nämndemännen ersätts med ett arvode motsvarande 65/90/105 euro beroende på tidsåtgång (det lägsta arvodet ersätts för tjänstgöring mindre än 6 tim).

År 1953 bildades Helsingfors Nämndemannaförening. Föreningen har 130 medlemmar. Styrelsen för föreningen består av 8 personer. Föreningen har en planerad utbildning varje månad och har ett stormöte varje år. Viss utbildning samplaneras med tingsrätten. Besöket vid Tingsrätten i Helsingfors avslutades med en rundvandring i byggnaden som är stor, ljus och rymlig och som tidigare var avsedd för sprittillverkning.

Efter besöket vid Helsingfors Tingsrätt åkte vi en rundtur med vår buss genom staden. Vi guidades av vår egna nämndeman Sirkka, med god kännedom om staden och dess sevärdheter. Vi passerade/besökte Sibeliusmonumentet, Tempelkyrkan, Stadium, Riksdagshuset, Senatstorget med Domkyrkan och avslutade rundturen vid Salutorget.

Efter rundturen hade vi möjligheter att examinera Helsingfors en stund på egen hand innan ombordstigningen på färjan. Även måndagskvällen avnjöts en gemensam kvällsbuffé, följt av diverse möjligheter för shopping, dans eller bara njuta av en vacker utsegling genom den Helsingforska skärgården.

Tisdag morgon inleddes med gemensam frukostbuffé och därefter återresa med bussen till Blekinge. Flera av resenärerna ledde oss i diverse visor och sånger och vissa nämndemän bjöd på egna framträdande. Under hemfärden hade vi också gott om tid för eftertanke och reflektion av dagarna före, i och efter Helsingfors. Resan var givande och lyckad. Våra duktiga nämndemän Pirjo och Sirkka hade planerat resan och fungerade också som reseledare för oss. De tackades för väl genomfört uppdrag av styrelsen för Blekinge Nämndemannaförening. Som bonus på resan gavs så klart också möjligheter för nämndemännen för trevlig samvaro. När vi måndag kväll anlände Blekinge och de sista resenärerna steg av bussen sent i Karlskrona tackades chauffören för sitt proffsiga jobb.